

Simona BURTEA

Petroșani

În căutarea teatrului pierdut

Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la Teatrul Dramatic „Ion.D.Sîrbu” din Petroșani, mă cuprinde nostalgia...

Anul acesta clădirea care găzduiește slujitorii Thaliei din orașul minier, a împlinit 100 de ani. La început, impunătoarea construcție purta numele de „Casa de Oaspeți” a Societății Anonime de Mine și Cărbune. Așezată în fața Bisericii Evanghelice, clădirii i se adaugă un balcon etajat cu arcade în stil brâncovenesc și o dată cu acesta, devine cazinou. O sală de festivități cu 400 de locuri, o scenă, bufet, bucătărie, spații de locuit pentru angajați și o sală de bibliotecă – toate constituie Cazinoul muncitoresc din Petroșani. Pe această scenă se vor perinda, în perioada interbelică, și după, trupe de teatru din București și din țară. În urma deciziei Ministerului Artelor și Informațiilor, în 1948, titulatura cazinoului se schimbă în Teatrul Poporului, pentru ca un an mai târziu să se numească Teatrul de Stat „Valea Jiului”. Debutul se realizează cu spectacolul *O scrisoare pierdută* de I.L.Caragiale, în regia lui Ion Simionescu și scenografia semnată de Aurel Florea. După Revoluția din 1989, transformarea denumirii se produce și aici: Teatrul Dramatic „Ion D.Sîrbu”. De-a lungul timpului, spectatorii Văii Jiului au avut ocazia să-i vadă, întruchipând diferite personaje, pe actorii: Emilia Popescu, Claudiu Bleonț, Mihai Clita, Florin Plaur, Magda Catone, Mirela Cioabă, Dan Ivăneșei, Șerban Ionescu, Ana Ioana Macaria, Dan Tudor și mulți alții – acest teatru fiind o rampă de lansare pentru absolvenții IATC.

O dată cu această sărbătoare, cei care s-au dăruit scenei acestui teatru au fost răsplătiți cu o diplomă și o plachetă jubiliară.

Manifestarea „*Viața și Viețile teatrului*”: *Trecutul vostru – prezentul nostru*, a fost precedată de premiera spectacolului cu piesa **Nora** de Henrik Ibsen, în regia lui Horațiu Ioan Apan. „*Nora, da, ea poate fi jucată oriunde, căci simțăminte și instinctele omenești sunt aceleași oriunde și oricând...*” spunea odată dramaturgul.

Spectacolul a avut un prolog care a introdus publicul în atmosfera sărbătorilor de Crăciun, încă din foaier: colindele răsunau, covrigi erau împărțiți de cinci femei-spiriduși ai moșului (Oana Liciu-Gogu, Izabela Badovics, Ecaterina Babi, Corina Desrobitu, Salvina Surdu) și urări creștine.

Am intrat în sala de spectacol cu inima strânsă. Cunoșteam actorii teatrului și eram la curent cu schimbarea conducerii. Nu știam ce mă așteaptă.

Într-un decor modern și ingenios, conceput de Vioara Bara, personajele se decupează perfect. Toată scena este îmbrăcată în pânză albă, care sugerează zăpada și răceala ei, o casă de metal și sticlă, un pian fragil – toate dau impresia unui decor de gheață care se află în contrast cu căldura și bunătatea Norei. Eroina, soția lui Helmer – avocat devenit director de bancă – își iubește bărbatul. Motiv pentru care îi salvează viața, semnând în numele tatălui său (mort la momentul respectiv) pentru a împrumuta o sumă importantă de bani. Nora este amenințată cu divulgarea secretului. În acel moment începe calvarul. Nicoleta Bolcă întruchipează o Nora plină de viață, iubitoare, o mamă și o soție plină de căldură sufletească, care încearcă să „topească” tot ce-o înconjoară. Trece cu

Nicoleta BOLCĂ și Nicolae VICOL.

ușurință de la iubire la ură, de la tristețe la fericire. Mediocritatea lui Helmer conturată de Nicolae Vicol, puțin crispat la început, este cea care nu înțelege noblețea Norei. Pe parcurs, violența lui îl transformă într-un tiran, un fel de Hitler (în gesturi) și lasă senzația că înlăuntrul lui există o energie pe care trebuie s-o reprime.

Cei trei copii, interpretați de Almaya Matei, Denis Ceagoreanu și Emanuel Babi sunt singurii care o înconjoară pe Nora cu căldură, umplându-i inima de dragoste. Edith Mag încearcă, cu stângăcie, să fie o Cristine Linde, care este singura

confidentă a femeii neliniștite. Prieten îi este și *Doctorul Rank* (Dorin Ceagoreanu) care își dorește să fie iubit și să trăiască. Cald și înțelept, personajul își consumă drama cu demnitate – o variantă masculină a Norei, doar că moartea este cea care îl eliberează.

Rozmarin Delica dă viață lui Krogstad, un ins fără scrupule, malițios, dur și care e capabil de orice pentru a-și păstra postul de la bancă.

Procesul dureros al Norei, care trece de la dragoste și admirație pentru soțul ei, la durere și regrete, la adevărul crud că Helmer este incapabil să înțeleagă eroismul femeii – e condus cu măiestrie de Horațiu Ioan Apan. Este demnă de admirație scena întâlniri dintre D-na Linde și Krogstad, suprapusă, în planul al doilea, de dansul nervos și plin de patimă al Norei, aflată la balul mascat.

Costumele, semnate Vioara Bara, sunt bine alese și poartă amprenta caracterului fiecărui personaj. Ele intră într-o contradicție, necesară, cu răceala înconjurătoare.

Când Nora, considerată o ființă minoră, un obiect de lux și de vanitate, hotărăște să-și refacă existența, cutia de sticlă se ridică, iar păpușa pornește pe un drum sugerat de fum și de o culoare roșie, reprezentând demnitatea personală care se poate afirma. În urmă rămâne soțul părăsit și o cutie mică, de sticlă, în care o altă păpușă grațioasă, stă să evadeze.

Spectacolul a stârnit interes, fapt care de multă vreme n-a mai avut loc la Petroșani. Se pare că se încearcă o ieșire din anonimat a teatrului. Până acum, după schimbările pe care le-am întâlnit, pot spune că la Petroșani a început să miroasă a teatru.

Teatrul Dramatic „Ion.D. Sîrbu”, Petroșani – Nora de H. Ibsen. Regia: Horațiu Ioan Apan. Scenografia: Vioara Bara. Distribuția: Nicoleta Bolcă (Nora), Nicolae Vicol (Helmer), Doctor Rank), Rozmarin Delica (Krogstad), Edith Mag (D-na Linde), Nicoleta Niculescu (Anne-Marie), Copiii: Almaya Matei, Denis Ceagoreanu, Emanuel Babi. În alte roluri: Oana Liciu-Gogu, Izabela Badovics, Ecaterina Babi, Corina Desrobitu, Salvina Surdu. Data premierei: 19 noiembrie 2005.

Mariana CIOLAN

Râmnicu Vâlcea

Paradigma speranței

Opțiunea pentru capodopera cehoviană a reprezentat, după cum ne mărturisea Adrian Roman, creatorul acestui spectacol și directorul Teatrului „Anton Pann”, o țință înaltă pusă în fața colectivului artistic, mai puțin solicitat în ultimul timp pentru „marile partituri”, și o provocare lansată publicului, acesta din urmă răspunzând pe măsura așteptărilor chiar de la premieră, când s-a înregistrat, după mulți ani, și un record de spectatori.

Fără a căuta, prin actualizări ce de multe ori s-au dovedit păguboase, să „demonstreze” ceva, montarea cu *Trei surori* recrează o lume ca o nebuloasă cenușie în care se împletesc elanuri frânte, ambiții derizorii, ratări ireparabile, neputințe oarbe, nădejdi spulberate raportate mereu, fără șansă, la o imposibilă salvare, „lăitmotivul” cehovian „*La Moscova! La Moscova!*” devenind în spectacolul vâlcean emblematic, consonant cu o largă scală de simțire și gândire în timpurile